

EDUSKUNNAN VASTAUS 216/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2012 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta (HE 66/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 26/2013 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää mahdollisimman pian poliisin henkilötietolain kokonaisuudistuksen ja että sen yhteydessä huomioidaan muiden seikkojen ohella EU:ssa valmisteilla olevan uuden tietosuojalainsäädännön lopullinen sisältö ja vaatimukset kansalliselle lainsäädännölle sekä hallintovaliokunnan mietinnöstä HaVM 26/2013 vp ilmenevät lain rakennetta ja sisältöä koskevat huomautukset, mukaan lukien poliisin henkilötietolaissa tarkoitettujen rekisterien valvonnan kehittäminen. Samassa yhteydessä tulee tarkistaa myös rajavartiolaitoksen henkilötietolain säännökset.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 46 ja 47 a §, sellaisena kuin niistä on 47 a § laissa 594/2005,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §, 3 §:n 1 ja 2 momentti sekä 3 momentin johdantokappale ja 1 ja 8 kohta, 4 §:n 2 momentin johdantokappale sekä 3 ja 4 momentti, 5 §:n 3 momentti, 6 ja 7 §, 8 §:n 2 momentti, 10 §:n 2—4 momentti, 11—14 §, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 16 ja 16 a §, 17 §:n 1 momentti, 2 momentin 2 kohta sekä 3 ja 4 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 22 §, 23 §:n 1 momentti, 25 §, 26 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 27 §, 6 luku, 43 §, 45 §:n 1 momentti ja 47 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 529/2005 ja 851/2006, 3 §:n 3 momentin johdantokappale ja 1 ja 8 kohta sekä 16 a laissa 457/2009, 4 §:n 4 momentti laissa 529/2005, 6 § ja 45 §:n 1 momentti osaksi laissa 529/2005, 7 §, 8 §:n 2 momentti sekä 15 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1424/2009,

13 § osaksi laeissa 523/2004, 981/2007, 1424/2009 ja 402/2010, 14 § laeissa 594/2005, 256/2006, 538/2006 ja 1424/2009, 16 § osaksi laissa 457/2009, 19 § osaksi laeissa 529/2005, 594/2005, 256/2006, 538/2006, 981/2007, 457/2009, 1424/2009 ja 1240/2011, 22 § osaksi laeissa 529/2005 ja 851/2006 sekä 23 §:n 1 momentti osaksi laeissa 672/2006 ja 457/2009, sekä

lisätään 3 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 457/2009, uusi 9 kohta sekä lakiin uusi 19 a ja 19 b § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn ja muuhun henkilötietojen käsittelyyn silloin, kun henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilörekisteri tai sen osa. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) siltä osin kuin tässä laissa tai muussa laissa ei toisin säädetä.

— — — — —

2 §

Poliisiasiain tietojärjestelmä

Poliisiasiain tietojärjestelmä on poliisin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Poliisiasiain tietojärjestelmä voi sisältää henkilöistä tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Tietojärjestelmään saadaan tallettaa rikoksesta epäillyn tai esitutinnan, poliisitutinnan, poliisin toimenpiteen taikka pakkokeinon kohteena olevan henkilön, ilmoittajan, todistajan tai asianomistajan esiintyvän tai muutoin asiaan liittyvän henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tie-

to henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi, kirjaamiseksi ja tietojen hakemiseksi esitutkintalaissa (805/2011) tarkoitettussa esitutkinnassa, poliisilaissa tarkoitettussa poliisitutkinnassa, poliisin toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain (806/2011) soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja (*tutinnan ja virka-avun tiedot*) seuraavasti:

a) rikosilmoituksen tai muuta tapahtumaa koskevan ilmoituksen numero, tapahtuma-aika ja -paikka, ilmoitusaika, rikos- ja muut nimikkeet, törkeimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika, tutkiva yksikkö, tutkijat, tutinnan tila, poliisin asian päättämiseksi tekemät päätökset, tunnistetieto syyttäjän tai tuomioistuimen ratkaisusta ja tieto siitä, onko henkilö tuomittu rangaistukseen, jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta, syyte hylätty, jätetty tutkimatta tai sillensä sekä tieto ratkaisun lainvoimaisuudesta;

b) tiedot pakkokeinoista, poliisin toimenpiteistä sekä esitutinnan ja poliisitutinnan vaiheista;

c) muista poliisin tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä;

d) rikosten tekotapojen luokittelemiseksi ja analysoimiseksi tekijän, tapauksen tai teon luokittelua kuvaavia tietoja sekä rikosten sarjoittamiseen ja tekniseen tutkintaan tarvittavia tietoja;

2) henkilöiden tavoittamiseksi, valvomiseksi, tarkkailemiseksi ja suojaamiseksi etsintäkuulutetuista, liiketoiminta-, tapaamis-, lähestymis-, matkustus-, eläintenpito- tai metsästyskieltoon määrätystä, kansalliseen maahantulokieltoon määrätystä, valvottua koevapautta tai valvontarangaistusta suorittavista, ehdonalaisessa vapaudessa olevista, lähestymiskiellolla suojattavista taikka tarkkailtavista henkilöistä valokuva, sormenjäljet, muuttumattomat fyysiset erityistuntemerkit sekä tieto siitä, onko kuulutettava henkilö aseistettu, väkivaltainen tai karannut, ilmoituksen tunnistetiedot, toimenpiteen syy, pyydetty toimenpiteet, kuuluttava viranomainen, kuulutuksen vanhentumisajankohta, henkilön vaarallisuus ja muut kuulutusten valvonnassa tarvittavat tiedot sekä tiedot henkilöllisyyttä väärinkäyttäneen ja henkilöllisyyden väärinkäytön kohteeksi joutuneen henkilön oikeasta henkilöllisyydestä (*henkilökuulutustiedot*);

3) kadonneiksi ilmoitettujen henkilöiden löytämiseksi ja tunnistamattomina löytyneiden vainajien tunnistamiseksi tarpeellisia tietoja, mukaan lukien valokuvat, sormenjäljet, hampaskaaviot, DNA-tunnisteet sekä tiedot proteeseista ja lääketieteellisistä jälkiä jättäneistä toimenpiteistä sekä ilmoituksen tunnistetiedot; kadonneiksi ilmoitettujen henkilöiden löytämiseksi ja tunnistamattomina löytyneiden vainajien tunnistamiseksi tarpeellisia lähisukulaisten tietoja voidaan tallettaa vain asianomaisen henkilön suostumuksella (*tunnistettavien tiedot*);

4) anastetuista tai muusta syystä etsittävistä ajoneuvoista ja rekisterikilvistä yksilöintitietoja omaisuuden löytämiseksi ja omistajalleen tai haltijalleen palauttamiseksi ilmoituksen tunnistetiedot sekä moottoriajoneuvoilla liikkuvista etsittävistä tai tarkkailtavista henkilöistä henkilöiden tavoittamiseksi tarpeellisia tietoja (*etsittävien ajoneuvojen tiedot*);

5) rikoksella menetetyistä, poliisin haltuun otetusta taikka kadonneesta, kadonneella henkilöllä tai tunnistamattomana löytyneenä vainajalla olleesta omaisuudesta yksilöintitietoja omaisuuden löytämiseksi ja omaisuuden omistajalleen tai haltijalleen palauttamiseksi, katoamista-

pauksen selvittämiseksi tarpeellisia tietoja sekä ilmoituksen tunnistetiedot (*omaisuustiedot*);

6) toimenpiteen kohteena olevan henkilön oman turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden turvaamiseksi välttämättömät tiedot henkilön terveydentilan ja sen seurannan taikka hänen sairautensa hoidon kannalta, tiedot kohteen tai henkilön vaarallisuudesta tai arvaamattomuudesta sekä tiedot, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta (*turvallisuustiedot*);

7) rikoksesta epäiltyjen henkilöiden tunnistamiseksi, rikoksen selvittämiseksi ja rikosten tekijöiden rekisteröimiseksi rikoksesta epäilyistä tai tuomituista henkilöistä sekä rikokseen liittyvän tuntemattoman tekijän pakkokeinolain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut henkilötuntemerkit ja mainitun luvun 4 §:ssä tarkoitetut DNA-tunnisteet, henkilöä koskevat tekniset kuva- ja äänitallenteet ja henkilön jalkineenjäljet, epäilyn kohteena olevaan rikokseen liittyviä tietoja sekä rekisteröintiä ja henkilön luokitusta koskevia tietoja (*tuntemerkkitiedot*);

8) yleisön tietoon saattamiseksi ja yleisöviheiden saamiseksi tai tutkintaa suorittavien viranomaisten valvonnan suuntaamiseksi poliisin tallettamia tietoja, joista on asian kiireellisyyden, vaaratilanteen, rikosten ennalta estämisen, omaisuuden omistajalleen palauttamisen tai tutkinnallisten syiden vuoksi tarpeen erityisesti tiedottaa (*tiedotustiedot*);

9) tiedot rikoksen estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi tietolähteenä käytetystä poliisilain 5 luvun 40 §:ssä tarkoitettusta henkilöstä sekä tietolähteen käytöstä ja valvonnasta (*tietolähdetiedot*);

10) säilytystilan järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi yksilöintitiedot henkilöistä, joille on annettu poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettu tapaamiskiello, sekä tiedot tapaamiskiellon sisällöstä, perusteesta ja voimaansaoloajasta (*tapaamiskiellotiedot*);

11) poliisimiesten havaitsemia tai poliisille ilmoitettuja tietoja sellaisista tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka

henkilön esittämien uhkausten tai henkilön muun käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida liittyvän rikolliseen toimintaan (*havaintotiedot*).

3 §

Hallintoasiain tietojärjestelmä

Hallintoasiain tietojärjestelmä on poliisin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Hallintoasiain tietojärjestelmä voi sisältää henkilöistä tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Tietojärjestelmään saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja kansallisuus, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) ampuma-aselaissa (1/1998) säädettyjen poliisin tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot mainitussa laissa tarkoitettusta hakemuksesta, luvasta, poliisin toimenpiteestä, päätöksestä, esteestä, huomautuksesta, ilmoituksesta, tarkastuksesta sekä soveltuvuustestin suorittamisajankohdasta (*aselupatiedot*);

8) rahankeräyslaissa (255/2006) säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot lupahakemuksista, luvista, lupien peruuttamisista, varoituksista ja tilityksistä sekä luvan hakijoista

ja saajista, rahankeräyksen käytännön toimeenpanijoista ja näiden vastuuhenkilöistä sekä tarkastustoimenpiteistä (*rahankeräysten valvontatiedot*);

9) arpajaislaissa (1047/2001) säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ilmoituksista, lupahakemuksista, luvista, lupien peruuttamisista, tilityksistä, ilmoitusten tekijöistä sekä luvan hakijoista ja saajista, arpajaisten käytännön toimeenpanijoista ja näiden vastuuhenkilöistä, tarkastustoimenpiteistä sekä kieltoihin ja uhkasakkomenettelyyn liittyvistä toimenpiteistä (*arpajaislupatiedot*).

4 §

Epäiltyjen tietojärjestelmä

Epäiltyjen tietojärjestelmä voi sisältää poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

Henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista saadaan tallettaa tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, henkilöä koskevat ääni- ja kuvataallenteet sekä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

Epäiltyjen tietojärjestelmää saavat käyttää teknisen käyttöyhteyden avulla vain rikostiedustelu-, rikosanalyysi- ja tarkkailutehtäviin määrätty poliisin henkilöstöön kuuluvat sekä poliisin ulkomaille lähettämät yhdyshenkilöt.

5 §

Suojelupoliisin toiminnallinen tietojärjestelmä

Henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista saadaan tallettaa tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansallisuus, kansalaisuudettomuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, henkilöä koskevat ääni- ja kuvatallenteet sekä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

6 §

Poliisin muut henkilörekisterit

Edellä 2—4 ja 33 §:ssä tarkoitettujen pysyvien automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävien valtakunnallisten tietojärjestelmien lisäksi poliisin valtakunnallisessa käytössä voi olla tilapäisiä tai manuaalisesti ylläpidettäviä henkilörekistereitä.

Yhden tai useamman poliisiyksikön käyttöön voidaan perustaa myös:

1) muu poliisin henkilörekisteri kuin 2—5 tai 33 §:ssä tarkoitettu tietojärjestelmä;

2) sellaisen rikoksen tai sellaisten rikosten muodostaman rikoskokonaisuuden, josta saattaa seurata vankeutta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi tarpeellista rikosanalyysia varten tilapäinen rekisteri, jossa saa yhdistää, tallettaa ja muuten käsitellä 2—4 §:ssä tarkoitettujen tietojärjestelmien tietoja, poliisin yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja sekä 14 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja.

Poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustettuihin poliisin henkilörekistereihin saa kerätä ja tallettaa vain kyseisten tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja. Poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustettuihin poliisin henkilörekistereihin saa tallettaa vain kyseisten tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja.

7 §

Rekisterinpitäjä

Edellä 2—4 §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa sekä 33 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on Poliisihallitus, 5 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on suojelupoliisi ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on toiminnasta vastaava poliisiyksikkö.

8 §

Henkilörekisterin perustaminen

Muiden kuin 2—5 ja 33 §:ssä tarkoitettujen henkilörekisterien perustamisesta on tehtävä kirjallinen päätös. Edellä 6 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisessa käytössä olevien tilapäisten ja manuaalisesti ylläpidettävien henkilörekisterien perustamista koskevasta päätöksestä ja sen olennaisesta muuttamisesta on ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen rekisterin perustamista tai muuttamista tietosuojavaltuutetulle. Perustamispäätöksessä on mainittava henkilörekisterin käyttötarkoitus.

10 §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Henkilötietolain 11 §:n 1, 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä ainoastaan silloin, kun se on poliisin yksittäisen tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Suojelu-

poliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään näitä tietoja saa kerätä, tallettaa ja muutoin käsitellä silloin, kun se on suojelupoliisille laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Mainitun pykälän 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa lisäksi kerätä ja tallettaa poliisin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä silloin, kun se on rekisteröidyn oman turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden varmistamiseksi välttämätöntä.

Henkilötietolain 11 §:n 1, 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei kuitenkaan saa kerätä ja tallettaa 33 §:ssä tarkoitettuun henkilörekisteriin.

DNA-tunnisteen tallettamista koskevista rajoituksista säädetään pakkokeinolain 9 luvun 4 §:ssä.

11 §

Salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatujen ylimääräisten tietojen käsittely

Poliisilain 5 luvussa tarkoitetuilla salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatu ylimääräinen tieto samoin kuin pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitetuilla salaisilla pakkokeinoilla saatu ylimääräinen tieto saadaan tallettaa tämän lain 2, 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuihin tietojärjestelmiin tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun henkilörekisteriin.

Ylimääräisen tiedon käyttämisestä säädetään poliisilain 5 luvun 54 §:ssä ja salaisilla pakkokeinoilla saadun ylimääräisen tiedon käyttämisestä pakkokeinolain 10 luvun 56 §:ssä.

12 §

Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Poliisin yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja, poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, jotka eivät liity kyseiseen tai muuhun jo suoritettavana olevaan tehtävään, saa kerätä ja tallettaa vain tämän lain 2 §:ssä tarkoitettuun henkilörekisteriin viimeksi mainitun

pykälän 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuna havaintotietona, 4, 5 ja 33 §:ssä tarkoitettuun henkilörekisteriin sekä tilapäiseksi tarkoitettuun 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun henkilörekisteriin mainituissa lainkohdissa säädetyn edellytyksin.

Tietoja talletettaessa niihin on liitettävä arvio tietojen antajan luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta, jos se on mahdollista.

13 §

Poliisin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Poliisilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä teknisen käytöthyödyden avulla tai tietojoukkona tarpeellisia tietoja rekistereistä siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

1) ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettusta ajoneuvoliikennerekisteristä sen 15—17 §:ssä mainittuihin tarkoituksiin;

2) rikosten estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tai henkilön luotettavuutta edellyttävän poliisin lupaa tai hyväksyntää varten henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetun lain (422/2002) 16 §:n 1 momentissa säädetystä Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmistä tuomitusta, vangista ja rangaistuslaitokseen otetusta henkilöstä;

3) liikenne- ja viestintäministeriön liikenneluparekisteristä, liikennevalvontaa, esitutkintaa, muuta tutkintaa sekä ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä varten;

4) majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja matkustajatietoja majoitustoiminnan harjoittajilta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä rikosten estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi ja poliisille laissa säädetyn muun tehtävän suorittamiseksi;

5) sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetusta sakkorekisteristä sen 50 §:ssä mainittuihin tarkoituksiin rikokseen ja rikosoikeudelliseen seuraamukseen liittyviä tietoja sekä lupa-asioiden käsittelyä varten, rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitetusta rikosrekisteristä sen 4 ja 4 a §:ssä mainittuihin tarkoituksiin henkilöä koskevia tietoja ja oikeushallinnon viranomaisilta tieto niiden etsintäkuuluttamista henkilöistä, oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitetusta ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta sekä diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäjäviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista, jos tällainen tieto on saatavissa;

6) Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteristä tiedot elinkeinonharjoittajia koskevista ilmoituksista ja tiedonannoista rikosten estämisestä, paljastamisesta ja selvittämistä varten;

7) rajavartiolaitoksen ja Tullin henkilörekistereistä poliisin tehtäviin, jotka vastaavat niitä tehtäviä, joita varten tiedot on kerätty ja talletettu, sekä muuhun tarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;

8) ulkoasiainministeriön tietojärjestelmistä Suomessa lähettävävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen ja muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimieliimen henkilökuntaan kuuluvista, näiden perheenjäsenistä ja yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä esitutkintaa, muuta tutkintaa ja poliisille ulkomaalaislaissa säädetyn tehtävän suorittamista varten;

9) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä matkustusasiakirjaa, viisumia, oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, maahantulokieltoa ja kansalaisuutta koskevasta asiasta esitutkintaa, muuta tutkintaa ja poliisille ulkomaalaislaissa säädettyjen tehtävien suorittamista varten;

10) vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa (976/2006) tarkoitetusta vesikulkuneuvorekisteristä sekä Ahvenanmaan huvivenerekisteristä veneitä ja niiden omistajia ja haltijoita koskevat tarpeelliset tiedot poliisilain 1 luvun 1 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi ja eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004) tarkoitettua tehtävää sekä ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrittämistä varten;

11) teleyritykseltä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä, poliisilain 5 luvun 8 ja 9 §:ssä sekä sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 35 ja 36 §:ssä tarkoitettuja tietoja;

12) virka-apua pyytäneeltä viranomaiselta tarpeellisia tietoja virka-avun antamiseksi;

13) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennuspalveluista annetun lain (661/2009) 13—17 §:ssä tarkoitetuista tiedoista;

14) puolustusvoimien asevelvollisrekisteristä asevelvollisuuslain (1438/2007) 97 a §:ssä tarkoitettuja ampuma-aselain mukaisen luvan hakijan ja haltijan sekä hyväksynnän saajaksi haettavan ja hyväksynnän saaneen henkilön henkilökohtaisen sopivuuden arviointia varten välttämättömiä tietoja asevelvollisen palveluksesta ja palveluskelpoisuudesta;

15) panostajalain (219/2000) 3 §:ssä tarkoitettua panostajarekisteristä valvonta- ja hälytystehtäviä sekä rikosten estämistä, selvittämistä ja paljastamista varten.

Poliisilla on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot maksutta, ellei laissa toisin säädetä.

Poliisin on pyynnöstä annettava asianomaisille rekisterinpitäjille tietoja 1 momentin nojalla saamiensa tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, poliisin on tarkistettava viipymättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

14 §

Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen poliisille suoraikäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten

Poliisin henkilökistereihin voivat, siten kuin rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, suoraikäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten luovuttaa:

1) oikeushallinto-, kriminaalihuolto- ja vankeinhoitoviranomaiset sekä Oikeusrekisterikeskus etsintäkuuluttamiaan henkilöitä koskevia tietoja, vankeinhoitoviranomaiset tuntomerkkitietoja vapauteen kohdistuvaa rangaistusta suorittavista tai suorittaneista henkilöistä sekä Oikeusrekisterikeskus lähestymiskieltoja ja liike-toimintakieltoja koskevia tietoja;

2) Tulli ja sotilasviranomaiset etsintäkuulutamiaan henkilöitä koskevia tietoja sekä Tulli ulkomaalaisten tunnistamistietoja ja rikosten ennalta estämiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja;

3) ulkoasiainministeriö ja Suomen edustustot passilaissa ulkoministeriölle ja Suomen edustustoille säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarvittavia tietoja, ulkoasiainministeriö Suomessa lähettäjävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen, muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista ja näiden perheenjäsenistä ja yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä tarvittavia tietoja;

4) rajavartiolaitos 2 §:ssä tarkoitettuja tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sellaisten tehtävien suorittamiseksi, jotka rajavartiolaitaissa (578/2005) tai muualla laissa säädetään rajavartiolaitokselle, sekä tämän lain 3 §:ssä tarkoitettuja tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sellaisten tehtävien suorittamiseksi, jotka rajavartiolaitaissa tai muualla laissa säädetään rajavartiolaitokselle;

5) Metsähallituksen erätarkastaja toimivaltaansa kuuluvassa erävalvonnassa kirjattuja tarpeellisia toimenpidetietoja;

6) hätäkeskusviranomaiset hätäkeskustietojärjestelmään tallettamansa henkilön oman turvallisuuden tai työturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja;

7) Maahanmuuttovirasto kansallisia maahan-tulokieltoja sekä käännätyks- ja karkotuspäätöksiin ja virka-apuun liittyviä poliisitoimenpiteitä koskevia tietoja.

Poliisin on pyynnöstä annettava asianomaisille rekisterinpitäjille tieto 1 momentin nojalla saamiensa tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, poliisin on tarkistettava viipymättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

15 §

Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen

Poliisin valtakunnalliseen käyttöön perustettu henkilökisteri on poliisiyksiköiden käytössä lukuun ottamatta Poliisiammattikorkeakoulua. Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustettu henkilökisteri on vain niiden poliisiyksiköiden käytössä, joiden käyttöön se on perustettu.

Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilökisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen kyseisten tehtävien suorittamiseksi. Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilökisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

16 §

Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Poliisilla on oikeus, jollei jäljempänä toisin säädetä, käyttää poliisin henkilökisterin tieto-

ja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos tiedot ovat tarpeen:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista poliisin yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;

5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan myöntämisestä tai voimassaolosta, jos luvan myöntämisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön, rikokseen syyllistymiseen tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja.

Poliisin henkilörekisterin tietoja saa käyttää myös laillisuusvalvonta-, tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa. Lisäksi tietoja saa käyttää koulutustoiminnassa, jos tiedot ovat koulutuksen toteuttamiseksi välttämättömiä.

Edellä 2 §:n 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitettua epäiltyjen tietojärjestelmän, 5 §:ssä tarkoitettua suojelupoliisin toiminnallisen tietojärjestelmän tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilapäisen rekisterin tietoja ei saa käyttää tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Passin sormenjälkitietojen ja 3 §:n 3 momentin 7 kohdassa tarkoitettujen ulkomaalaisten tunnistamistietoihin kuuluvien sormenjälkitietojen käyttämisestä säädetään 16 a §:ssä.

16 a §

Passin sormenjälkitietojen ja ulkomaalaislain perusteella otettujen sormenjälkitietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Poliisi saa käyttää 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja passin sormenjälkitietoja ja

7 kohdassa tarkoitettuja ulkomaalaisten tunnistamistietoihin kuuluvia sormenjälkitietoja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen vain, jos se on välttämätöntä luonnononnettomuuden, suuronnettomuuden tai muun katastrofin taikka rikoksen kohteeksi joutuneen tai muuten tunnistamattomaksi jääneen uhrin tunnistamiseksi. Oikeus tiedon käyttöön on vain sillä, jonka työtehtävien hoitaminen tiedon käyttöä välttämättä edellyttää.

Poliisilla on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa oikeus ottaa sormenjäljet ja verrata niitä rekisteröityihin sormenjälkiin. Vertaamista varten otettuja tietoja voidaan käyttää vain vertaamisen ajan, ja ne on hävitettävä välittömästi sen jälkeen.

17 §

Tietojen luovuttaminen toiselle poliisiyksikölle tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Poliisiyksikkö saa luovuttaa toiselle poliisiyksikölle poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi poliisin valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun henkilörekisterin tietoja, jos ne ovat tarpeen kyseisten tehtävien suorittamiseksi.

Edellä 12 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain silloin, kun ne ovat tarpeen:

-
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
-

Poliisiyksikkö saa luovuttaa toiselle poliisiyksikölle poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun henkilörekisterin tietoja, jos ne ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

Tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

18 §

Tietojen luovuttaminen toiselle poliisiyksikölle muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Poliisiyksikkö saa luovuttaa toiselle poliisiyksikölle valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun poliisin henkilörekisterin tietoja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos tiedot ovat tarpeen:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suorittaessa sellaista poliisin yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;
- 5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan myöntämisestä tai voimassaolosta, jos luvan myöntämisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön, rikokseen syyllistymiseen tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja.

Edellä 5 §:ssä tarkoitetun suojelupoliisin toiminnallisen tietojärjestelmän tietoja ja 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tilapäisen henkilörekisterin 12 §:ssä tarkoitettuja tietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Poliisin henkilörekisterin tietoja saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä käytettäväksi myös laillisuusvalvonta-, tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa. Lisäksi tietoja saa käyttää koulutustoiminnassa, jos tiedot ovat koulutuksen toteuttamiseksi välttämättömiä.

Tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen, seuraavasti:

1) Liikenteen turvallisuusvirastolle ajoneuvo-liikennerekisteristä annetun lain 11 §:n 1 momentin 5 kohdassa sekä luvan myöntämisen, uusimisen ja peruuttamisen edellytysten arvioimiseksi ilmailulain (1194/2009) 48 §:ssä tarkoitettuja tietoja;

2) Häätakeskuslaitokselle häätakeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 19 §:ssä 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen yksikön tukemiseksi ottaen huomioon, mitä tietojen saamista koskevan oikeuden rajoittamisesta mainitun lain 19 §:n 2 momentissa säädetään sekä tämän lain 2 §:n 3 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja poliisiasian tietojärjestelmän työturvallisuustietoja häätakeskustietojärjestelmään tallettavaksi;

3) pelastusviranomaisille pelastuslain (379/2011) 32 §:ssä tarkoitettua pelastustoimintaa varten;

4) rajavartiolaitokselle tietoja rajaturvallisuuden ylläpitämistä, rikosten estämistä, paljastamista, esitutkintaa ja muuta tutkintaa varten, muihin rajavartiolaitoksen tehtäviin, jotka vastaavat niitä tehtäviä, joita varten tiedot on kerätty ja talletettu sekä muuhun tarkoitukseen 16 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa;

5) pääesikunnalle poliisin tehtävien suorittamisesta puolustusvoimissa annetussa laissa (1251/1995) tarkoitettuja turvallisuus- ja valvontatehtäviä sekä rikostutkintaa varten, turvallisuuselvityksistä annetussa laissa tarkoitettujen turvallisuuselvitysten tekemistä varten ja kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa (588/2004) tarkoitettujen yhteisö- ja henkilöturvallisuuselvitysten tekemistä varten, asevelvollisrekisterinpitäjälle asevelvollisuuslain 96 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä varten ja ampuma-aselain

67 §:ssä tarkoitetusta luvan peruuttamisesta sekä lain 8 luvussa tarkoitetuista turvaamistoinenpiteistä sen arvioimiseksi, onko henkilö sopiva palvelemaan puolustusvoimissa;

6) sosiaaliviranomaisille ulkomaalaisen toimeentuloa koskevan asian käsittelyä varten;

7) Tullille tullivalvontaa, tullirikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä varten sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa sekä haasteen ja muun tiedoksianton suorittamista varten;

8) työviranomaisille työntekijän oleskeluluvan tai elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan antamista tai työnteon valvontaa koskevan asian käsittelyä varten;

9) ulkoasiainministeriölle ja Suomen edustustolle näiden toimivaltaan kuuluvan passia tai muuta matkustusasiakirjaa, viisumia, työntekijän oleskelulupaa, elinkeinonharjoittajan oleskelulupaa tai muuta oleskelulupaa koskevan asian käsittelyä varten;

10) Maahanmuuttovirastolle ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevien sellaisten asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, jotka lailla tai asetuksella säädetään Maahanmuuttoviraston tehtäviksi;

11) tuomioistuimille ampuma-aseisiin, aseeseen, patruunoihin tai erityisen vaarallisiin ammuksiin liittyvien asioiden käsittelyä varten;

12) tuomioistuimille ja Oikeusrekisterikeskukselle etsintäkuulutusten seuraamista varten, Rikosseuraamuslaitokselle henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetussa laissa tarkoitettua yhdyskuntaseurauksen tuomitsemisen edellytyksistä tuomioistuimelle annettavaa lausuntoa, yhdyskuntaseurauksen täytäntöönpanoa, tuomittuja koskevien etsintäkuulutusten ja lähestymiskiellot päätösten seuraamista, tutkintavankien ja vankien sijoittamista, tutkintavankeusaikaisen tai vankeusaikaisen rikollisuuden estämistä, seurauksen täytäntöönpanoon liittyvien lupa-asioiden käsittelyä ja lupaehtojen noudattamisen valvontaa varten sekä oikeushallintoviranomaisille ja sotilasviranomaisille näiden omien etsintäkuulutusten seuraamista varten;

13) ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 3 luvun 67 §:n mukaisesti ulosottoselvitystä tai muuta ulosottoasiain täytäntöönpanoa varten;

14) syyttäjille syyttäjälaitoksesta annetun lain (439/2011) 25 §:ssä säädettyssä laajuudessa;

15) poliisilain 1 luvun 1 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi virkamiehelle, jolla on poliisilain (493/1995) 8 §:ssä, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, säädetty erityiset poliisivaltuudet, tai joka toimii ulkomailla Suomen sijoittamana poliisin yhdyshenkilön tehtävissä; tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä tämän lain 17 §:n 1—3 momentissa ja 18 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään;

16) haastemieslain (505/1986) 1 ja 6 §:ssä mainitulle virkamiehelle muuntorangaistuksen määräämistä koskevaan oikeudenkäyntiin haastamista varten sekä haastemiehille haasteen toimittamista varten tarpeelliset poliisiasiaintietojärjestelmän henkilötiedot, työturvallisuustiedot ja pidätettyjen tiedot;

17) Metsähallituksen erätarkastajalle tämän toimivaltaan kuuluvaa erävalvontaa varten;

18) tienpitäjinä toimiville kunnille ja Liikennevirastolle liikenneonnettomuustietoja liikenneturvallisuuden edistämistä varten;

19) työsuojeluhallinnolle kuljettajien ajo- ja lepoaikojen valvontaa varten tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä annettujen neuvoston asetusten (ETY) N:o 3820/85 ja (ETY) N:o 3821/85 täytäntöönpanoa koskevista vähimmäisedellytyksistä ja neuvoston direktiivin 88/599/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY mukaiset tiedot;

Edellä 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja passin sormenjälkitietoja poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä ainoastaan tämän pykälän 1 momentin 4, 7, 9 ja 10 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille henkilöllisyyden varmistamiseksi ja asiakirjan aitouden toteamiseksi silloin, kun se on tarpeen henkilön maahantuloa, maassa oleskelua tai maasta lähtöä koskevien asioiden käsittelyä varten. Tietojen saamiseen oikeutetulla on oikeus ottaa rekisteröidyltä sormenjäljet ja verrata niitä rekisteröi-

tyihin sormenjälkiin. Vertaamista varten otettuja tietoja voidaan käyttää vain vertaamisen ajan ja ne on hävitettävä välittömästi sen jälkeen.

Rekisterinpitäjä voi erityisestä syystä antaa salassapitosäännösten estämättä 4 §:ssä tarkoitettuun epäiltyjen tietojärjestelmään ja 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin teknisen käyttöyhteyden puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen ja Tullin rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, Rikosseuraamuslaitoksen rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, joilla on poliisilain (493/1995) 8 §:ssä, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, säädetyt erityiset poliisivaltuudet, sekä ulkoasiainministeriön palveluksessa olevalle poliisin yhdyshenkilölle.

Edellä 1 momentin 4 ja 7 kohdissa mainitusta huolimatta 2 §:n 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitettujen epäiltyjen tietojärjestelmän tietoja tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tilapäisen rekisterin tietoja ei saa käyttää 16 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Luovutettavien tietojen laatu on varmennettava ja niihin on mahdollisuuksien mukaan lisättävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi arvioida tietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä, ajantasaaisuutta ja luotettavuutta. Jos ilmenee, että on luovutettu virheellisiä tietoja tai että tietoja on luovutettu lainvastaisesti, asiasta on ilmoitettava viipymättä vastaanottajalle.

19 a §

Tietojen luovuttaminen yleisölle

Poliisi saa luovuttaa yleisen tietoverkon välityksellä yleisön tietoon saattamiseksi ja yleisöviuhjeiden saamiseksi 2 §:n 3 momentin 8 kohdassa tarkoitettuja tietoja, jos se on olennaisen tärkeää poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyin tehtävien suorittamiseksi, eikä tietojen luovuttaminen ole vastoin rekisteröidyn oikeutettua etua. Toiselta viranomaiselta saatuja tietoja saa luovuttaa vain tiedot luovuttaneen viranomaisen suostumuksella.

19 b §

Henkilörekisterien ja niihin talletettujen tietojen käsittelyn valvonta

Tässä laissa tarkoitetun henkilörekisterin ja siihen sisältyvien tietojen salassapito ja muu suoja varmistetaan:

1) antamalla pääsy tietoihin vain niille, jotka tarvitsevat tietoja työtehtäviensä hoitamiseksi;

2) huolehtimalla siitä, että henkilörekisteriin talletettujen tietojen käyttö, luovutus ja muu käsittely sekä luovutuksen perusteet kirjataan sähköiseen lokiin, tietojärjestelmään, asianhallintajärjestelmään, manuaaliseen diaariin tai asiakirjaan;

3) estämällä tietojen luvaton muuttaminen ja muu luvaton tai asiaton käsittely käyttöoikeushallinnan, käytön valvonnan sekä tietoverkkojen, tietojärjestelmien ja tietopalvelujen asianmukaisilla ja riittäväillä turvallisuusjärjestelyillä ja muilla toimenpiteillä.

20 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Oikeudesta luovuttaa poliisin henkilörekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona päättää rekisterinpitäjä tai rekisterinpitäjän tähän tehtävään määräämä muu poliisiyksikkö.

22 §

Tietojen poistaminen poliisiasiain tietojärjestelmästä

Poliisiasiain tietojärjestelmästä tiedot poistetaan seuraavasti:

1) tutkinnan ja virka-avun tiedoista poistetaan, jolleivät ne tutkinnallisen tai valvonnallisen syyn vuoksi tai rekisteröidyn, muun asianomaisen tai poliisin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi ole tarpeen:

a) syyttäjälle ratkaistavaksi siirretyn rikosilmoituksen tiedot viiden vuoden kuluttua rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, kun ilmoi-

tuksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata sakkoo; kymmenen vuoden kuluttua tiedot rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, kun ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata enintään viiden vuoden vankeusrangaistus; kahdenkymmenen vuoden kuluttua tiedot rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, kun ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata yli 5 vuotta vankeutta; tietoja ei kuitenkaan poisteta, jos rikoksen syyteoikeus ei vanhene;

b) muiden rikosilmoitusten tiedot yhden vuoden kuluttua viimeisimmän epäillyn rikoksen syyteioikeuden vanhentumisesta, aikaisintaan kuitenkin viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta;

c) muiden ilmoitusten tiedot viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta;

2) henkilökuulutustiedoista poistetaan liiketoimintakieltoa koskevat tiedot viiden vuoden kuluttua liiketoimintakiellon päättymisestä, lähestymiskieltoa tai tapaamiskieltoa koskevat tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua lähestymiskielton tai tapaamiskielton määräämisestä, valvottua koevapautta tai valvontarangaistusta koskevat tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua valvotun koevapauden tai valvontarangaistuksen päättymisestä ja muut tiedot poistetaan kolmen vuoden kuluttua kuulutuksen tai kiellon peruuttamisesta tai päättymisestä;

3) tunnistettavien tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua kadonneen henkilön löytämisestä tai tuntemattoman vainajan tunnistamisesta;

4) etsittävien ajoneuvojen tiedot poistetaan kun ne tutkinnallisen tai valvonnallisen syyn taikka asianomistajan oikeuksien vuoksi eivät ole tarpeen;

5) omaisuustiedot poistetaan kun ne tutkinnallisen tai valvonnallisen syyn taikka asianomistajan oikeuksien vuoksi eivät ole tarpeen;

6) turvallisuustiedot poistetaan viimeistään yhden vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemast;

7) tuntemerkkitiedot poistetaan viimeistään kymmenen vuoden kuluttua rekisteröidyn kuole-

masta; tiedot poistetaan kuitenkin yhden vuoden kuluttua siitä, kun:

a) on päätetty, että esikunta lopetetaan esitutkintalain 3 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentin, 3 luvun 10 §:n 1 ja 2 momentin tai 10 luvun 4 §:n perusteella tai ettei esitutkintaa toimiteta tai se päätetään esitutkintalain 3 luvun 4 §:n perusteella;

b) rekisterinpitäjä on saanut tiedon syyttäjän päätöksestä esitutkinnan rajoittamisesta tai syyttämättä jättämisestä taikka syyttäjän tekemästä muusta päätöksestä asian käsittelyn lopettamisesta;

c) rekisterinpitäjä on saanut tiedon tuomioistuimen lainvoimaisesta ratkaisusta, jonka mukaan rekisteröityä vastaan nostettu syyte on hylätty tai nostettu syyte syyteioikeuden vanhentumisen vuoksi hylätty; säilytetyt näytteet tuhoataan samalla, kun niitä vastaavat DNA-tunnisteet poistetaan;

8) tiedotustiedot poistetaan kahden vuoden kuluttua tiedon julkaisemisesta; omaisuutta, etsittäviä ajoneuvoja ja tunnistettavia henkilöitä koskevat tiedot kuitenkin viimeistään samanaikaisesti niitä koskevien kuulutusten poistamisen kanssa;

9) tietolähetiedot poistetaan kymmenen vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä;

10) tapaamiskielto tiedot poistetaan kahden vuoden kuluttua kiellon päättymisestä;

11) 11 §:ssä tarkoitetut ylimääräiset tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu tai jätetty sillensä;

12) havaintotiedot poistetaan kuuden kuukauden kuluttua merkinnän tallettamisesta järjestelmään.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään tietojen poistamisesta, rekisteröidyn, joka oli rikoksen tekohetkellä alle 15-vuotias, tiedot poistetaan hänen täytettyään 18 vuotta, ellei hän 15 vuotta täytettyään ole syyllistynyt rikokseen. Tietoja ei kuitenkaan tällä perusteella poisteta, jos ilmoitukseen liittyy muita syylliseksi epäiltyjä, joiden tietoja ei vielä poisteta tai jokin merkinnöistä koskee rikollista tekoa, josta on seuraamukseksi säädetty ainoastaan vankeutta.

Tunnistamattomiksi jääneet rikokseen liittyvän tuntemattoman tekijän taltioidut jäljet pois-

tetaan vuoden kuluttua rikoksen syyteoikeuden vanhentumisesta.

Edellä 1 momentin 1, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus tutkitaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarpeellisuuden tarkastamisesta, ja tietojen uudelleen tarkastamisesta tehdään merkintä.

23 §

Tietojen poistaminen hallintoasiain tietojärjestelmästä

Hallintoasiain tietojärjestelmästä tiedot poistetaan seuraavasti:

1) edellä 3 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettuista aselupatiedoista päätöstä koskevat tiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua päätöksestä tai sen raukeamisesta taikka päätöksessä mainitun voimassaoloajan päättymisestä, lupatiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua luvan voimassaoloajan päättymisestä, este- tai huomautustiedot ja muut talletetut tiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä sekä asetiedot kahdenkymmenen vuoden kuluttua siitä kun ase muutettiin pysyvästi toimintakyvyttömäksi, romutettiin tai vietiin pysyvästi maasta;

2) henkilökortti- ja passitiedoista, passin sormenjälkitiedoista, turvallisuusalan valvontatiedoista sekä rahankeräysten ja arpajaisten valvontatiedoista päätöstä koskevat tiedot kymmenen vuoden kuluttua päätöksestä tai sen raukeamisesta taikka päätöksessä mainitun voimassaoloajan päättymisestä, este-, huomautus- ja tarkastustiedot sekä muut talletetut tiedot kymmenen vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä;

3) kuvatiedot kolmen vuoden kuluttua sen poliisin, ulkoasiainministeriön tai Suomen edustuston myöntämän luvan tai antaman päätöksen voimassaoloajan päättymisestä, jonka valmistamiseen henkilön valokuvaa tai nimikirjoitusnäytettä on viimeksi käytetty; kuitenkin, jos jollakin aikaisemmalla luvalla tai päätöksellä on pidempi voimassaoloaika kuin viimeksi valmistetulla luvalla tai päätöksellä, poistetaan tiedot

kolmen vuoden kuluessa pidempään voimassa olevan luvan tai päätöksen voimassaoloajan päättymisestä;

4) paikallispoliisin turvallisuusselvitykset vuoden kuluttua uuden suppean turvallisuusselvityksen antamisesta, viimeistään kuitenkin kymmenen vuoden kuluttua selvityksen antamisesta;

5) ulkomaalaisten tunnistamistiedot kymmenen vuoden kuluttua rekisteröinnistä; jos rekisteröity on saanut Suomen kansalaisuuden, tiedot poistetaan kuitenkin yhden vuoden kuluttua siitä, kun rekisterinpitäjä on saanut tiedon kyseisestä kansalaisuuden saamisesta.

25 §

Tietojen poistaminen suojelupoliisin toiminnallisesta tietojärjestelmästä

Henkilöä koskevat tiedot poistetaan suojelupoliisin toiminnallisesta tietojärjestelmästä 25 vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä. Tietojärjestelmässä olevat perusmuotoiset ja laajat turvallisuusselvitykset poistetaan vuoden kuluessa vastaavan uuden selvityksen antamisesta, viimeistään kuitenkin kymmenen vuoden kuluttua selvityksen antamisesta.

26 §

Tietojen poistaminen muista henkilörekistereistä

Poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetuista tämän lain 6 §:ssä tarkoitetuista henkilörekistereistä tiedot poistetaan seuraavasti:

Poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetuista tämän lain 6 §:ssä tarkoitetuista henkilörekistereistä tiedot poistetaan yhden vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta.

27 §

Virheelliseksi todettu tieto

Sen estämättä, mitä henkilötietolaissa säädetään rekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisesta, virheelliseksi todettu tieto saadaan säilyttää korjatun tiedon yhteydessä, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai poliisin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saadaan käyttää vain mainitussa tarkoituksessa.

Virheelliseksi todettua tietoa ei kuitenkaan saa säilyttää 33 §:ssä tarkoitetussa rekisterissä.

Virheelliseksi todettu tieto, jota 1 momentin nojalla säilytetään, on poistettava heti kun tiedon säilyttäminen oikeuksien turvaamiseksi ei enää ole tarpeen, viimeistään kuitenkin viiden vuoden kuluttua tiedon poistamiselle säädetyn määräajan päättymisestä.

6 luku

Kansainväliseen poliisiyhteistyöhön liittyvän henkilötietojen käsittelyn erityissäännöksiä

29 §

Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella ja Euroopan talousalueella

Poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun poliisin henkilörekisterin tietoja Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion poliisiviranomaiselle ja muulle viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseisten tehtävien suorittamiseksi. Poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun poliisin henkilörekisterin tietoja saa luovuttaa, jos tiedot ovat välttämättömiä sen tehtävän suo-

rittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

Edellä 12 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain silloin, kun ne ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) Euroopan poliisiviraston toimivaltaan kuuluvan rikollisuuden ja muun vakavan rikollisuuden estämiseksi ja selvittämiseksi.

Poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille henkilörekisterin tietoja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos tiedot ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;
- 5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan myöntämisestä tai voimassaolosta, jos luvan myöntämisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön, rikokseen syyllistymiseen tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja.

Edellä 2 §:n 3 momentin 1 kohdan a—d alakohdassa tarkoitettuja tutkinnan ja virka-avun tietoja, 11 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitetun epäiltyjen tietojärjestelmän tietoja, 5 §:ssä tarkoitetun suojelupoliisin toiminnallisen tietojärjestelmän tietoja sekä 6 §:ssä tarkoitetun rekisterin tietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Edellä 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja passin sormenjälkitietoja saa kuitenkin luovuttaa vain siten kuin 16 a §:ssä säädetään.

Luovutettavien tietojen laatu on varmennettava ja niihin on mahdollisuuksien mukaan lisättävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi arvioida tietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä, ajantasaaisuutta ja luotettavuutta. Jos ilmenee, että on luovutettu virheellisiä tietoja tai että tietoja on luovutettu lainvastaisesti, asiasta on ilmoitettava viipymättä vastaanottajalle.

Tiedot saadaan luovuttaa myös teknisen käytöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

30 §

Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Poliisi saa luovuttaa rikosten torjumista, selvittämistä tai paljastamista varten poliisin henkilökisterin tietoja kansainväliselle rikospoliisijärjestölle (I.C.P.O. - Interpol) taikka sen muun kuin 29 §:ssä tarkoitetun jäsenvaltion poliisiviranomaiselle tai muulle viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseisten tehtävien suorittamiseksi.

Poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä poliisin henkilökisterin tietoja muun kuin 1 momentissa tarkoitetun valtion poliisiviranomaiselle tai viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Tietoja saadaan luovuttaa, jos ne ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta.

Edellä 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja passin sormenjälkitietoja saa kuitenkin luovuttaa vain siten kuin 16 a §:ssä säädetään.

Poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä muun valtion asevalvonnasta vastaa-

valle viranomaiselle ampuma-aseiden, aseosien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia poliisin henkilökisterin tietoja, jos tietojen luovuttaminen ja saanti on asevalvonnan kannalta välttämättömiä.

Poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä poliisin henkilökisterin tietoja laittomasti maahan saapuneiden ja maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille kyseisissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitettuja tehtäviä varten.

31 §

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä elimeltä saatujen tietojen käsittely

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä elimeltä saatujen tietojen käsittelyssä on noudatettava, mitä tietojen luovuttajan asettamissa ehdoissa määrätään salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietojen käytön rajoituksista, tietojen edelleen luovutuksesta tai luovutetun aineiston palauttamisesta.

Ellei 1 momentista muuta johdu, poliisi saa käyttää sille luovutettuja tietoja muuhun tarkoitukseen kuin mihin tiedot on luovutettu, jos tiedot ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta; tai

4) oikeudellisen tai hallinnollisen menettelyn toteuttamiseksi, joka liittyy suoraan muun rikoksen ennalta estämiseen, selvittämiseen, siitä syyttämiseen tai rikosoikeudellisen seuraamuksen täytäntöönpanoon.

Euroopan unionin jäsenvaltiolta saatuja tietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa edelleen Euroopan unioniin kuulumattomalle valtiolle tai kansainvälisille elimille ilman tiedot luovuttaneen jäsenvaltion suostumusta, paitsi jos tietojen luovuttaminen on välttämätöntä Suomen tai toisen

valtion yleistä turvallisuutta taikka Suomen olennaisia etuja koskevan välittömän ja vakavan uhkan estämiseksi eikä suostumusta voida saada ajoissa. Tiedot saadaan luovuttaa ainoastaan, jos asianomainen valtio tai kansainvälinen elin varmistaa riittävän tietosuojan tason. Tiedot luovutaneelle jäsenvaltiolle on ilmoitettava viipymättä tietojen edelleen luovuttamisesta.

Poliisin on pyynnöstä annettava tiedot luovutaneelle valtiolle tai kansainväliselle elimelle tietoja sille luovutettujen tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, poliisin on tarkistettava viipymättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

Poliisin on kirjattava tiedonvaihdon lainmukaisuuden ja tietoturvallisuuden varmistamiseksi kansainvälisessä yhteistyössä suorittamansa henkilötietojen välitys ja sen perusteet. Tiedonvälitystä ei tarvitse erikseen kirjata siltä osin kuin sitä koskevat tiedot ovat saatavissa muusta järjestelmästä tai rekisteristä.

Schengenin tietojärjestelmä

32 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjalla* toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1987/2006, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä tehtyä neuvoston päätöstä 2007/533/YOS sekä ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden yksiköiden pääsyn sallimisesta toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmään (SIS II) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1986/2006;

2) *Schengenin tietojärjestelmällä* Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa määriteltä toisen sukupolven tietojärjestelmää (SIS II);

3) *Schengenin tietojärjestelmän kansallisella järjestelmällä* Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa tarkoitettua N. SIS II -järjestelmää;

4) *Schengen-valtiolla* Schengenin tietojärjestelmää käyttävää valtiota;

5) *toimivaltaisilla Schengen-viranomaisilla* poliisia, rajavartiolaitosta, Tullia, puolustusvoimia, syyttäjää, Maahanmuuttovirastoa, Liikenteen turvallisuusvirastoa, ulkoasiainministeriötä sekä Suomen edustustoa, jos ulkoasiainministeriö on antanut tarvittavan valtuuden viisumin myöntämiseen siellä palvelevalle nimetylle Suomen kansalaiselle;

6) *Sirene-toimistolla* keskusrikospoliisia.

33 §

Schengenin tietojärjestelmän kansallinen järjestelmä

Schengenin tietojärjestelmän kansallinen järjestelmä muodostuu Schengenin keskustietojärjestelmään yhteydessä olevista kansallisista tietojärjestelmistä, joita voivat olla:

1) Sirene-asiankäsitteilyjärjestelmä, jonka välityksellä Sirene-toimisto luovuttaa tietoja Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjan mukaisesti ja johon Sirene-toimisto tallettaa tietojenvaihtoon liittyvät lisätiedot ja tiedot tietojenvaihtoon liittyvistä toimenpiteistä;

2) SIS-lokitietokanta, johon rekisteröidään kaikki tietojenvaihto Schengenin tietojärjestelmän kanssa Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjan mukaisesti;

3) täydellinen tai osittainen kopio Schengenin keskustietojärjestelmän tietokannasta.

Schengenin tietojärjestelmän kansallisen järjestelmän käyttötarkoituksesta ja tietosisällöstä säädetään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

34 §

Toimivaltaisten Schengen-viranomaisten oikeus saada tietoja Schengenin tietojärjestelmästä

Toimivaltaisten Schengen-viranomaisten oikeudesta saada tietoja Schengenin tietojärjestel-

mästä säädetään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

35 §

Tietojen luovuttaminen Schengenin tietojärjestelmän kansallisesta järjestelmästä

Poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä toimivaltaisille Schengen-viranomaisille 33 §:ssä tarkoitetun Schengenin tietojärjestelmän kansallisen järjestelmän tietoja siten kuin siitä säädetään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

Poliisi saa luovuttaa tiedot myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

36 §

Tietojen luovuttaminen Schengen-valtiolle ja Schengenin tietojärjestelmään

Toimivaltaiset Schengen-viranomaiset saavat luovuttaa salassapitosäännösten estämättä Schengen-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille sekä Schengenin tietojärjestelmään talletettavaksi Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa tarkoitettuja tietoja, jotka ovat tarpeen Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa säädettyihin tarkoituksiin. Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa tarkoitetut lisätiedot on luovutettava Sirene-toimiston välityksellä.

Tiedot saa luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

37 §

Tietojen poistaminen Schengenin tietojärjestelmän kansallisesta järjestelmästä

Schengenin keskustietojärjestelmän tietokantakopion, Sirene-asiankäsittelyjärjestelmän tietojen sekä SIS-lokitietojen poistamisesta sää-

detään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

Kansainväliseen poliisiyhteistyöhön liittyvän henkilötietojen käsittelyn muita erityissäännöksiä

38 §

Europolin tietojärjestelmät

Tietojen käsittelystä Euroopan poliisiviraston kanssa säädetään Europolia koskevan päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annetussa laissa (563/2011).

39 §

Eurodac-järjestelmä

Turvapaikanhakijoiden, ulkorajan luvatta ylittäneiden henkilöiden ja laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden sormenjälkien tallettamisesta säädetään Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten Dublinin yleissopimuksen tehokkaaksi soveltamiseksi annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2725/2000. Keskusrikospoliisi on Eurodac-järjestelmän kansallinen yksikkö ja kirjaa tiedonvälityksen 19 b §:n mukaisesti.

40 §

Prümin sopimukseen perustuva tietojen käsittely

Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan ja Itävallan tasavallan välillä rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi tehdyn sopimuksen (SopS 54/2007), jäljempänä *Prümin sopimus*, nojalla saatujen tietojen poistamisesta määrätään tässä laissa säädetyn lisäksi sopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa, 35 artiklan 2 ja 3 kohdassa sekä 37 artiklan 3 kohdassa.

Prümin sopimukseen perustuvaa tietojen käsittelyä koskevien lokitetietojen ja valvontatietojen säilyttämisestä ja poistamisesta määrätään sopimuksen 39 artiklan 4 ja 5 kohdassa.

Jokaisella on oikeus muualla tässä laissa säädetyn lisäksi pyytää tietosuojavaltuutettua varmistamaan, että häntä koskevien henkilötietojen Prümin sopimukseen perustuva käsittely tapahtuu lainmukaisesti.

41 §

Tietojen ja tiedustelutietojen luovuttaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille

Tietojen ja tiedustelutietojen luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2006/960/YOS nojalla sovelletaan, mitä Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (26/2009) säädetään.

42 §

Euroopan unionin viisumitietojärjestelmä

Poliisilla on oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja Euroopan unionin viisumitietojärjestelmästä poliisille ulkomaalaislaissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi siten kuin viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 767/2008 säädetään.

Poliisilla on lisäksi oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla Euroopan unionin viisumitietojärjestelmästä tietoja rikoslain 34 a luvussa säädettyjen terrorismirikosten ja rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen

ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (1286/2003) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen rikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi siten kuin jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja Europolin pääsystä tekemään hakuja viisumitietojärjestelmästä (VIS) terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi tehdyssä neuvoston päätöksessä 2008/633/YOS säädetään. Tiedot on pyydettävä keskusrikospoliisin tai suojelupoliisin välityksellä.

43 §

Informointi tietojen käsittelystä

Poliisin on kerätessään henkilötietoja poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi huolehdittava henkilötietolain 24 §:n 1 momentissa tarkoitettua tiedonantovelvollisuudesta. Tätä velvollisuutta poliisilla ei ole kerätessään, tallettaessaan ja luovuttaessaan poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia henkilötietoja.

45 §

Tarkastusoikeuden rajoittaminen

Tarkastusoikeutta ei ole lainkaan:

- 1) epäiltyjen tietojärjestelmän tietoihin;
- 2) suojelupoliisin toiminnallisen tietojärjestelmän tietoihin;
- 3) Schengenin tietojärjestelmän salaista tarkailua ja erityistarkastuksia koskeviin tietoihin;
- 4) poliisin henkilörekistereihin sisältyviin henkilöä tai tekoa koskeviin luokitus-, tarkkailu- tai tietolähdetietoihin taikka rikosten sarjoittamiseen ja tekniseen tutkintaan käytettäviin tietoihin;
- 5) tietoihin, jotka on saatu poliisilain 5 luvun, pakkokeinolain 10 luvun sekä sähköisen viestinnän tietosuojalain 36 §:n mukaisia tiedonhankintamenetelmiä käyttäen;
- 6) 2 §:n 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuihin havaintotietoihin.

47 §

Tarkastusoikeuden toteuttaminen Schengenin tietojärjestelmän teknisen tuen yksikön ylläpitämisen tiedoston tietoihin

Jokaisella on oikeus pyytää Schengenin yleis-sopimuksen 115 artiklassa tarkoitettua valvontaviranomaista varmistamaan, että häntä koskevien henkilötietojen kerääminen, tallettaminen, käsittely ja käyttö Schengenin tietojärjestelmän teknisen tuen yksikön ylläpitämässä tiedostossa tapahtuu lainmukaisesti ja oikein. Tätä tarkoittava pyyntö on esitettävä tietosuojavaltuutetulle tai poliisilaitokselle. Poliisilaitokselle esitetty

varmistuspyyntö on poliisin viipymättä toimitettava tietosuojavaltuutetulle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poliisilaitokselle esitettävä varmistuspyyntö on esitettävä henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, ja pyynnön esittäjän on samalla todistettava henkilöllisyytensä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Tässä laissa tarkoitettu tietojenkäsittely on toteutettava tämän lain mukaisena neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki

henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005) 22 §:n 1 momentin 3, 15 ja 16 kohta,

muutetaan 7 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 2 momentti, 13 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentti, 22 §:n 1 momentin 1, 2, 10, 14, 17 ja 18 kohta sekä 2 momentti, 23 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 24 §:n otsikko, 25—28 §, 29 §:n 1 momentti, 4 luvun otsikko, 36 §:n 1 momentti, 38 §, 39 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2—4 kohta, 2 momentin 2 kohta sekä 3 momentti ja 41—43 §,

sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 3 momentti osaksi laeissa 479/2010 ja 876/2011, 22 §:n 1 momentin 18 kohta laissa 980/2007 ja 22 §:n 2 momentti laissa 750/2011, 26 ja 38 § osaksi laissa 876/2011 ja 28 § osaksi laeissa 980/2007, 479/2010 ja 1241/2011, sekä

lisätään 23 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 479/2010, uusi 2 momentti, lakiin uusi 28 a §, 30 §:n ja 38 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 39 b—39 d § sekä 40 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

7 §

Tutkinta- ja virka-apurekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa rajavartiolaitoksen tutkittavasta rikoksesta epäillyn tai rajavartiolaitoksen toimesta suoritettavan esitutinnan, rajavartiolaitain 27 §:ssä säädetyn muun tutkinna, muun toimenpiteen taikka pakkokeinon kohteena olevan henkilön, ilmoittajan, todistajan tai asianomistajana esiintyvän tai muutoin asiaan liittyvän henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustusasiakirjan tiedot, kuva, muut maahantuloon ja rajan ylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

Rekisteriin saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rajavartiolaitaissa tai muualla laissa rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi, kirjaamiseksi sekä näihin tehtäviin liittyvien tietojen hakemiseksi esitutkintalaissa (805/2011) tarkoitettussa esitutkinnassa, rajavartiolaitain 27 §:ssä säädettyssä muussa tutkinnassa, rajavartiolaitoksen toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain (806/2011) soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja (*tutkinna ja virka-avun tiedot*) seuraavasti:

a) rikosilmoituksen tai muuta tapahtumaa koskevan ilmoituksen numero, tapahtuma-aika ja -paikka, ilmoitus aika, rikos- ja muut nimikkeet, törkeimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika, tutkiva yksikkö, tutkijat, tutkinna tila, rajavartiolaitoksen asian päättämiseksi

tekemät päätökset, tunnistetieto syyttäjän tai tuomioistuimen ratkaisusta ja tieto siitä, onko henkilö tuomittu rangaistukseen, jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta, syyte hylätty, jätetty tutkimatta tai sillensä sekä tieto ratkaisun lainvoimaisuudesta;

b) tiedot pakkokeinoista, rajavartiolaitoksen toimenpiteistä sekä esitutkinna ja muun tutkinna vaiheista;

c) tiedot muista rajavartiolaitoksen tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä;

d) rikosten tekotapojen luokittelemiseksi ja analysoimiseksi tekijän, tapauksen tai teon luokittelua kuvaavia tietoja sekä rikosten sarjoittamiseen ja tekniseen tutkintaan tarvittavia tietoja;

2) tutkinta ja rajavalvontaa suorittavien viranomaisten valvonnan suuntaamiseksi tietoja, joista asian kiireellisyyden, vaaratilanteen, rikosten ennalta estämisen, rajaturvallisuuden ylläpitämisen tai tutkinnallisten syiden vuoksi on tarpeen erityisesti tiedottaa (*tiedotustiedot*);

3) rajavartiomiesten havaitsemia tai rajavartiolaitokselle ilmoitettuja tietoja sellaisista tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka henkilön esittämien uhkausten tai henkilön muun käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida liittyvän rikolliseen toimintaan (*havaintotiedot*).

9 §

Lupa- ja valvonta-asioiden rekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustus-

asiakirjan tiedot, kuva, muut maahantuloon ja rajan ylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

11 §

Rikoksista epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, henkilöä koskevat ääni- ja kuvatallenteet sekä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustusasiakirjan tiedot, kuva, muut maahantuloon ja rajan ylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

12 §

Turvallisuustietorekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustus-

asiakirjan tiedot, kuva sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

13 §

Turvallisuustietorekisterin käyttöoikeus

Rekisterinpitäjä voi antaa käyttöoikeuden turvallisuustietorekisteriin myös poliisin, Tullin tai puolustusvoimien palveluksessa oleville rikostiedustelu- ja tarkkailutehtäviin tai rikostietojen analyysitehtäviin määrätyille virkamiehille sekä merenkulun turvatoimilain mukaisiin tehtäviin määrätyille Liikenteen turvallisuusviraston virkamiehille siinä laajuudessa kuin näillä viranomaisilla on oikeus tietojen saamiseen rajavartiolaitokselta.

15 §

Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Rajavartiolaitoksen yksittäisessä tehtävässä saatuja henkilötietoja, jotka eivät liity kyseiseen tehtävään, mutta ovat tarpeen tulevaisuudessa todennäköisesti syntyvässä muussa tehtävässä, saa rajavartiolaitoksessa kerätä ja tallettaa vain tutkinta- ja virka-apurekisteriin 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna havaintotietona, rikoksesta epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin sekä hallintoyksikön tai työryhmän käyttöön sellaista tarkoitusta varten perustettuun tilapäiseen henkilörekisteriin.

22 §

Rajavartiolaitoksen oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä rajavartiolaitoissa tai muussa laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännös-

ten estämättä tarpeellisia tietoja rekistereistä seuraavasti:

- 1) ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitetusta ajoneuvoliikennerekisteristä tietoja lain 15—17 §:n mukaisesti;
- 2) panostajalain (219/2000) 3 §:ssä tarkoitetusta panostajarekisteristä tietoja valvonta- ja hälytystehtäviä sekä rikosten estämistä, selvittämistä ja paljastamista varten;

10) majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tarpeellisia matkustajatietoja rajavalvontaa, rajatarkastusten suorittamista sekä rajavartiolaitokselle laissa säädetyn muun tehtävän suorittamista varten;

14) poliisin ja Tullin henkilörekistereistä tietoja rajaturvallisuuden ylläpitämistä, rikosten estämistä, paljastamista, esitutkintaa ja muuta tutkintaa varten, muihin rajavartiolaitoksen tehtäviin, jotka vastaavat niitä tehtäviä, joita varten tiedot on kerätty ja talletettu sekä muuhun tarkoitukseen 25 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa;

17) ulkoasiainministeriön tietojärjestelmistä tietoja Suomessa lähettäjävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen ja muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista sekä näiden perheenjäsenistä ja yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa sekä rajavartiolaitokselle ulkomaalaislaissa säädetyn tehtävän suorittamista varten;

18) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä tietoja matkustusasiakirjaa, viisumia, oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, maahanpääsystä ja kansalaisuutta koskevasta asiasta rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa sekä rajavartiolaitokselle ulkomaalaislaissa säädettyjen tehtävien suorittamista varten;

Rajavartiolaitoksen on pyynnöstä annettava asianomaisille rekisterinpitäjille tietoja 1 momentin nojalla saamiensa tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, rajavartiolaitoksen on tarkistettava viipymättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

23 §

Tietojen luovuttaminen rajavartiolaitokselle suoraan käytettäväksi tallettamalla

Rajavartiolaitos voi antaa oikeuden sille luovutettavien tietojen suoraan käytettäväksi rajavartiolaitoksen ylläpitämään henkilörekisteriin tallettamiseen:

Rajavartiolaitoksen on pyynnöstä annettava asianomaisille rekisterinpitäjille tieto 1 momentin nojalla saamiensa tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, rajavartiolaitoksen on tarkistettava viipymättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

24 §

Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

25 §

Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja saadaan käyttää muuhun kuin niitä kerätessä tai tallettaessa olleeseen käyttötarkoitukseen, jos se on tarpeellista:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista rajavartiolaitoksen yksittäistä

tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;

5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan antamisesta tai voimassaolosta, jos luvan antamisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön, rikokseen syyllistymiseen tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja.

Rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja saa käyttää laillisuusvalvonta-, tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa. Lisäksi tietoja saa käyttää koulutustoiminnassa, jos tiedot ovat koulutuksen toteuttamiseksi välttämättömiä.

Edellä 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja sekä 11 §:ssä tarkoitettujen henkilörekisterin tietoja ei saa käyttää tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseen.

26 §

Tietojen luovuttaminen rajavartiolaitoksen toiselle hallintoyksikölle tietojen keräämis- ja tallettämistarkoitukseen

Hallintoyksikkö saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä toiselle hallintoyksikölle poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi rajavartiolaitoksen valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun henkilörekisterin tietoja, jos ne ovat tarpeen rajavartiolaitokselle kuuluvien kyseisten tehtävien suorittamiseksi.

Edellä 15 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain silloin, kun ne ovat tarpeen:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) Euroopan poliisiviraston toimivaltaan kuuluvan rikollisuuden ja muun vakavan rikollisuuden estämiseksi ja selvittämiseksi.

Hallintoyksikkö saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä toiselle hallintoyksikölle poliisilain 1 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi rajavartiolaitoksen valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun henkilörekisterin tietoja, jos ne ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

Tiedot saadaan luovuttaa myös teknisen käytöhytyden avulla tai tietojoukkona.

27 §

Tietojen luovuttaminen toiselle hallintoyksikölle muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettämistarkoitukseen

Hallintoyksikkö saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä toiselle hallintoyksikölle valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettämistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen, jos tiedot ovat tarpeen:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista rajavartiolaitoksen yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;
- 5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan antamisesta tai voimassaolosta, jos luvan antamisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön, rikokseen syyllistymiseen tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja.

Valtakunnallista suppeampaan käyttöön perustetun tilapäisen henkilörekisterin 15 §:ssä tarkoitettuja tietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Rajavartiolaitoksen henkilökästerin tietoja saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä myös laillisuusvalvonta-, tutkimus-, suunnittele- ja kehittämistoiminnassa käytettäväksi. Tietoja saa luovuttaa käytettäväksi myös koulutus-toiminnassa, jos tiedot ovat koulutuksen toteut-tamiseksi välttämättömiä.

Tiedot saadaan luovuttaa myös teknisen käyt-töyhteyden avulla tai tietojoukkona.

28 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Rajavartiolaitos saa luovuttaa henkilökästeri-estänsä salassapitosäännösten estämättä tekni-ken käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tie-toja, jotka ovat tarpeen:

1) Liikenteen turvallisuusvirastolle ajoneuvo-liikennerekisteristä annetun lain 11 §:n 1 momen-tin 9 kohdan mukaisesti, merenkulun turva-toimilaissa säädettyjen tehtävien hoitamista var-ten, ilmaliikenteen valvontaa varten sekä ilmai-lulain 48 §:n mukaisesti luvan myöntämisen, uusimisen ja peruuttamisen edellytysten arvioi-miseksi;

2) Hätäkeskuslaitokselle hätäkeskustoimin-nasta annetun lain (692/2010) 19 §:n 1 momen-tissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi, alku-toimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistami-seksi taikka asianomaisen yksikön tukemisek-si ottaen huomioon, mitä tietojen saamista kos-kevan oikeuden rajoittamisesta mainitussa lais-sa säädetään;

3) pelastusviranomaisille pelastustoimintaa varten;

4) Liikennevirastolle meriliikenteen valvon-taa varten;

5) poliisille poliisin tehtäviin, jotka vastaavat niitä tehtäviä, joita varten tiedot on kerätty ja tal-letettu sekä muuhun tarkoitukseen 25 §:n 1 momen-tin mukaisissa tapauksissa;

6) puolustushallinnon viranomaisille Suomen alueen valvontaa ja sen alueellisen koskematto-muuden turvaamista varten;

7) pääesikunnalle poliisin tehtävien suoritta-misesta puolustusvoimissa annetussa laissa

(1251/1995) tarkoitettuja turvallisuus- ja val-vontatehtäviä sekä rikostutkintaa varten, turval-lisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitettujen turvallisuusselvitysten tekemistä varten ja kansainvälisistä tietoturvallisuusvel-voitteista annetussa laissa (588/2004) tarkoitet-tujen yhteisö- ja henkilöturvallisuusselvitysten tekemistä varten sekä asevelvollisrekisterin pitä-jälle asevelvollisuuslain 96 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä varten;

8) sosiaaliviranomaisille ulkomaalaisen toi-meentuloa koskevan asian käsittelyä varten;

9) Tullille tullivalvontaa, tullirikosten es-tämistä, paljastamista ja selvittämistä varten, henkilöiden maahantulon ja maastalähdön val-vontaa ja siihen kuuluvan rajatarkastuksen suo-rittamista varten, haasteen ja muun tiedoksian-non suorittamista varten sekä muuhun kuin tieto-jen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 25 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa;

10) työviranomaisille työntekijän oleskelulu-van tai elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan an-tamista tai työnteon valvontaa koskevan asian käsittelyä varten;

11) ulkoasiainministeriölle ja Suomen edus-tustolle näiden toimivaltaan kuuluvan passia tai muuta matkustusasiakirjaa, viisumia sekä työn-tekijän oleskelulupaa, elinkeinoharjoittajan oleskelulupaa tai muuta oleskelulupaa koskevan asian käsittelemistä varten;

12) Maahanmuuttovirastolle ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevien sellaisten asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, jotka lailla tai asetuksella säädetään Maahan-muuttoviraston tehtäviksi;

13) ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 3 luvun 67 §:n mukaisesti ulosotto-selvitystä tai muuta ulosottoasioiden täytäntöön-panoa varten;

14) syyttäjille syyttäjälaitoksesta annetun lain (439/2011) 25 §:ssä säädettyssä laajuudessa;

15) ympäristöviranomaisille aluksista aiheu-tuvan vesien pilaantumisen ehkäisemistä ja me-rensuojelun valvontaa koskevia tehtäviä varten;

16) Metsähallituksen erätarkastajalle tämän toimivaltaan kuuluvaa erävalvontaa varten;

17) terveysviranomaisille kansanterveyttä vakavasti vaarantavan tarttuvan taudin leviämisen ehkäisemiseksi;

18) vähemmistövaltuutetulle etnisen syrjinnän ehkäisyä, hyvien etnisten suhteiden edistämistä, etnisten vähemmistöjen sekä ulkomaalaisten aseman ja oikeuksien turvaamista sekä etnisen syrjimättömyyden periaatteen valvontaa ja ihmiskauppaan liittyvää raportointia varten;

19) ulkoasiainministeriön palveluksessa olevalle rajavartiolaitoksen ja poliisin yhdyshenkilölle siten kuin 26 §:n 1—3 momentissa ja 27 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Rekisterinpitäjä voi salassapitosäännösten estämättä antaa rikoksesta epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin teknisen käyttöyhteyden poliisin, puolustusvoimien ja Tullin rikostiedustelu-, rikosanalyysitai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, Rikosseuraamuslaitoksen rikostiedustelu-, rikosanalyysitai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, joilla on poliisilain (493/1995) 8 §:ssä, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, säädetyt erityiset poliisivaltuudet, sekä ulkoasiainministeriön palveluksessa olevalle rajavartiolaitoksen ja poliisin yhdyshenkilölle.

Edellä 1 momentin 5 ja 9 kohdissa mainitusta huolimatta 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja sekä 11 §:ssä tarkoitettun henkilörekisterin tietoja ei saa käyttää 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Luovutettavien tietojen laatu on varmennettava ja niihin on mahdollisuuksien mukaan lisättävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi arvioida tietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä, ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Jos ilmenee, että on luovutettu virheellisiä tietoja tai että tietoja on luovutettu lainvastaisesti, asiasta on ilmoitettava viipymättä vastaanottajalle.

28 a §

Henkilörekisterien ja niihin talletettujen tietojen käsittelyn valvonta

Tässä laissa tarkoitetun henkilörekisterin ja siihen sisältyvien tietojen salassapito ja muu suoja varmistetaan:

1) antamalla pääsy tietoihin vain niille, jotka tarvitsevat tietoja työtehtäviensä hoitamiseksi;

2) huolehtimalla siitä, että henkilörekisteriin talletettujen tietojen käyttö, luovutus ja muu käsittely sekä luovutuksen perusteet kirjataan sähköiseen lokiin, tietojärjestelmään, asianhallintajärjestelmään, manuaaliseen diaariin tai asiakirjaan;

3) estämällä tietojen luvaton muuttaminen ja muu luvaton tai asiaton käsittely käyttöoikeushallinnan, käytön valvonnan sekä tietoverkkojen, tietojärjestelmien ja tietopalvelujen asianmukaisilla ja riittävillä turvallisuusjärjestelyillä ja muilla toimenpiteillä.

29 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Oikeudesta luovuttaa rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona päättää rekisterinpitäjä.

4 luku

Tietojen poistaminen, kansainvälinen yhteistyö sekä rekisteröidyn oikeudet

Tietojen poistaminen ja arkistointi

30 §

36 §

Virheelliseksi todettu tieto

Sen estämättä, mitä henkilötietolaissa säädetään rekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisesta, virheelliseksi todettu tieto saa-

daan säilyttää korjatun tiedon yhteydessä, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai rajavartiolaitoksen henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saadaan käyttää vain mainitussa tarkoituksessa.

— — — — —
Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä säännöksiä

38 §

Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella ja Euroopan talousalueella

Jollei muuta säädetä tai Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu, rajavartiolaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tietoja Euroopan unionin jäsenvaltion alueen ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion poliisiviranomaiselle ja muulle viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, seuraavasti:

1) poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rajavartiolaissa tai muualla laissa rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseisten tehtävien suorittamiseksi;

2) poliisilain 1 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen rajavartiolaissa tai muualla laissa rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat välttämättömiä sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

Yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatua, poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rajavartiolaikselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, jotka eivät liity kyseiseen tai muuhun jo suoritett

tavana olevaan tehtävään, saa kuitenkin luovuttaa vain silloin, kun ne ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) Euroopan poliisiviraston toimivaltaan kuuluvan rikollisuuden ja muun vakavan rikollisuuden estämiseksi ja selvittämiseksi.

Rajavartiolaitos saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja muuhun kuin niiden keräämistä ja tallettamistarkoitukseen, jos tiedot ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;
- 4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;
- 5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan antamisesta tai voimassaolosta, jos luvan antamisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön, rikokseen syyllistymiseen tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja.

Rajavartiolaitoksen tilapäisen henkilörekisterin 15 §:ssä tarkoitettuja tietoja, rikoksesta epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisterin tietoja sekä 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja ei saa luovuttaa tämän pykälän 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Luovutettavien tietojen laatu on varmennettava ja niihin on mahdollisuuksien mukaan lisättävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi arvioida tietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä, ajantasaisuutta ja luotettavuutta.

Tiedot saadaan luovuttaa myös teknisen käytöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

39 §

Tietojen muu luovuttaminen ulkomaille

Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilörekisterinsä tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona:

2) kansainväliselle rikospoliisijärjestölle (I.C.P.O.–Interpol) ja viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, rikosten torjumista, selvittämistä tai paljastamista varten, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseisten tehtävien suorittamiseksi;

3) Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivalle virastolle siten kuin Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston perustamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2007/2004 säädetään sekä asetuksessa tarkoitettuun viraston koordinoimaan operaatioon ja kokeiluhankkeeseen Suomessa osallistuvalla jäsenvaltion virkamiehelle;

4) laittomasti maahan saapuneiden ja maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille kyseisissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitettuja tehtäviä varten;

Tietoja saadaan luovuttaa muuhun kuin rekistereiden käyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön, jos ne ovat välttämättömiä:

2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;

Rajavartiolaitos saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä ampuma-aseiden, aseiden, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia rajavartiolaitoksen henkilörekisterin tietoja muun valtion asevalvonnasta

vastaavalle viranomaiselle, jos tietojen luovuttaminen on asevalvonnan kannalta välttämätöntä.

39 b §

Euroopan unionin viisumitietojärjestelmä

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja Euroopan unionin viisumitietojärjestelmästä sille laissa tai suoraan velvoittavassa Euroopan unionin säädöksessä säädetyn tehtävän suorittamiseksi siten kuin viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 767/2008 säädetään.

Rajavartiolaitoksella on lisäksi oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla Euroopan unionin viisumitietojärjestelmästä tietoja rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (1286/2003) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen, rajavartiolaitoksen toimivaltaan kuuluvien rikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi siten kuin jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja Europolin pääsystä tekemään hakuja viisumitietojärjestelmästä (VIS) terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi tehdyssä neuvoston päätöksessä 2008/633/YOS säädetään. Tiedot on pyydettävä rajavartiolaitoksen esikunnan välityksellä.

39 c §

Eräät kansainväliset tietojärjestelmät

Schengenin tietojärjestelmästä ja Schengenin tietojärjestelmän kansallisesta järjestelmästä säädetään poliisitoimen henkilötietolaissa.

Tietojen käsittelystä Euroopan poliisiviraston kanssa säädetään Europolia koskevan päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annetussa laissa (563/2011).

39 d §

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä elimeltä saatujen tietojen käsittely

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä elimeltä saatujen tietojen käsittelyssä on noudatettava, mitä tietojen luovuttajan asettamissa ehdoissa määrätään salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietojen käytön rajoituksista, tietojen edelleen luovutuksesta ja luovutetun aineiston palauttamisesta.

Ellei 1 momentista muuta johdu, rajavartiolaitos saa käsitellä sille luovutettuja tietoja muuhun tarkoitukseen kuin mihin tiedot on luovutettu, jos tiedot ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta; tai
- 4) oikeudellisen tai hallinnollisen menettelyn toteuttamiseksi, joka liittyy suoraan muun rikoksen ennalta estämiseen, selvittämiseen, siitä syyttämiseen tai rikosoikeudellisen seuraamuksen täytäntöönpanoon.

Euroopan unionin jäsenvaltiolta saatuja tietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa edelleen Euroopan unioniin kuulumattomalle valtiolle eikä kansainväliselle elimelle ilman tiedot luovuttaneen jäsenvaltion suostumusta, paitsi jos tietojen luovuttaminen on välttämätöntä Suomen tai toisen valtion yleistä turvallisuutta taikka Suomen olennaisia etuja koskevan välittömän ja vakavan uhkan estämiseksi eikä suostumusta voida saada ajoissa. Tiedot saadaan luovuttaa ainoastaan, jos asianomainen valtio tai kansainvälinen elin varmistaa riittävän tietosuojan tason. Tiedot luovuttaneelle jäsenvaltiolle on ilmoitettava viipymättä tietojen edelleen luovuttamisesta.

Rajavartiolaitoksen on pyynnöstä annettava tiedot luovuttaneelle valtiolle tai kansainväliselle elimelle tietoja sille luovutettujen tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, rajavartiolaitoksen on tarkistettava viipy-

mättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

Rekisteröidyn oikeudet

40 §

41 §

Tarkastusoikeus

Tarkastusoikeudesta säädetään henkilötietolain 26 ja 28 §:ssä. Rekisterinpitäjä tai sen määräämä hallintoyksikkö antaa tiedot tarkastamista varten. Rekisterinpitäjän on osoitettava riittävä määrä henkilöitä tarkastusoikeuden toteuttamista ja siihen liittyvää tietojen antamista varten.

Rekisteröidyn on tarkastusoikeutta käyttäessään esitettävä tätä tarkoittava pyyntö henkilökohtaisesti rekisterinpitäjälle tai muulle rajavartiolaitoksen puolesta tietojen antamiseen oikeutetulle viranomaiselle ja todistettava henkilöllisyytensä.

42 §

Tarkastusoikeuden rajoittaminen

Tarkastusoikeutta ei ole lainkaan:

- 1) rikoksesta epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisterin tietoihin;
- 2) turvallisuustietorekisterin tietoihin;
- 3) 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin havaintotietoihin;
- 4) rajavartiolaitoksen henkilörekistereihin sisältyviin henkilöä tai tekoa koskeviin luokitus-, tarkkailu- tai tekotapatietoihin taikka rikosten sarjoittamiseen ja tekniseen tutkintaan käytettäviin tietoihin.

Tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 momentissa tarkoitettujen rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden. Tarkastusoikeuden rajoituksista säädetään lisäksi henkilötietolain 27 §:ssä.

43 §

*Tietojen luovuttaminen rajavartiolaitokselle
teknisen käyttöyhteyden avulla*

Tässä laissa tarkoitetut tiedot voidaan rajavartiolaitoksen pyynnöstä luovuttaa rajavartiolaitos-

tokselle teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Tässä laissa tarkoitettu tietojenkäsittely on toteutettava tämän lain mukaisena neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki

Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain (26/2009) 3 §:n 4 kohta, 5 §:n 3 momentti ja 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 4 kohta laissa _____ / _____, seuraavasti:

3 §

Tiedon ja tiedustelutiedon määritelmä

Tässä laissa tarkoitetaan tiedoilla ja tiedustelutiedoilla:

4) tietoja, jotka ovat muutoin poliisin, Tullin tai rajavartiolaitoksen hallussa taikka pakkokeinoja käyttämättä saatavilla poliisilain (872/2011) 4 luvun 2 ja 3 §:n ja 5 luvun 40—42 §:n, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 13 §:n, tullilain 28 §:n, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 17, 18 ja 22 §:n taikka muun lain tai sopimuksen perusteella.

5 §

*Tietojen ja tiedustelutietojen luovuttaminen
pyynnöstä*

Tietojen ja tiedustelutietojen luovuttamista koskevaan päätöksentekoon sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 20 §:ssä, tullilain 26 a §:ssä, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 29 §:ssä sekä muualla laissa säädetään.

6 §

*Oma-aloitteinen tietojen ja tiedustelutietojen
luovuttaminen*

— — — — —
Tietojen ja tiedustelutietojen luovuttamista koskevaan päätöksentekoon sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa an-

netun lain 20 §:ssä, tullilain 26 a §:ssä, henkilö-
tietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa an-
netun lain 29 §:ssä sekä muualla laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryh-
tyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

arpajaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään arpajaislakiin (1047/2001) uusi 42 b § seuraavasti:

42 b §

Arpajaisten valvontatiedosto

Tässä laissa säädettyjen lupa- ja valvontateh-
tävien suorittamiseksi poliisi pitää rekisteriä il-
moituksista, lupahakemuksista, luvista, lupien
peruuttamisista, tilityksistä, ilmoitusten tekijöis-
tä, luvan hakijoista ja saajista, arpajaisten käy-
tännön toimeenpanijoista, tarkastustoimen-

piteistä sekä kieltoihin ja uhkasakkomenette-
lyyn liittyvistä toimenpiteistä.

Poliisin pitämistä rekistereistä säädetään hen-
kilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetus-
sa laissa (761/2003).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muutta- misesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain
(503/2008) 2 §:n 1 momentin 14 kohta, 23 §:n 6 momentti ja 37 §:n 1 momentti sekä
lisätään 37 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi ja uusi 6 mo-
mentti seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

14) arpajaislain (1047/2001) 11 §:ssä tarkoitettuihin rahapeliyhteisöihin sekä elinkeinonharjoittajiin ja yhteisöihin, jotka välittävät rahapeleihin liittyviä osallistumisilmoituksia ja -maksuja;

23 §

Velvollisuus tehdä ilmoitus epäilyttävästä liike-toimesta

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoituksen tarkemmasta rakenteesta ja sisällöstä.

37 §

Rahanpesun selvittelykeskuksen oikeus saada, käyttää ja luovuttaa tietoa

Rahanpesun selvittelykeskuksella on oikeus saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoita-

maan asetetulta yhteisöltä sekä ilmoitusvelvollisilta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä ja selvittämisessä tarvittavat tiedot ja asiakirjat maksutta sen estämättä, mitä liike- ja ammattisalaisuutta tai yksilön, yhteisön tai säätiön taloudellisia olosuhteita, taloudellista asemaa tai verotustietoja koskevien tietojen salassapidosta säädetään.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa rahanpesun selvittelykeskukselle tietojoukkona tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

Rahanpesun selvittelykeskuksen edellä 1 ja 3 momentin tiedonsaantioikeuden perusteella tehtyä tiedustelua tai sen sisältöä ei saa paljastaa tiedustelun kohteelle. Tiedustelun ja sen johdosta annetun vastauksen säilyttämisestä ja niiden tarkastamisesta on vastaavasti voimassa, mitä säädetään 23 §:n 4 ja 5 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä tehdyn takaisinottoa koskevan sopimuksen toteuttamismenettelyistä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyn täytäntöönpanopöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain 2 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä tehdyn takaisinottoa koskevan sopimuksen toteuttamismenettelyistä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän fede-

raation hallituksen välillä tehdyn täytäntöönpanopöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain (946/2012) 2 §.

2 §
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annettu laki (874/2011).	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 2013
